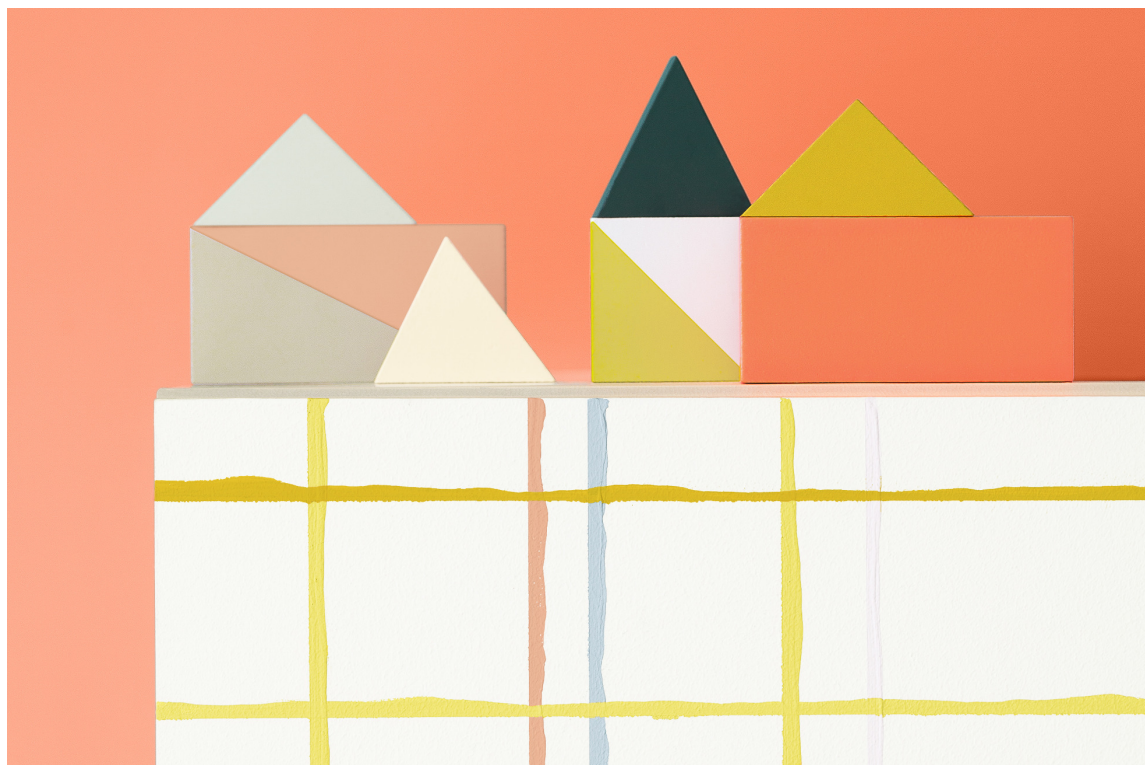

Lær deg oppskrifter på fargesetting

Profesjonelle fargerådgivere bruker uttrykk som ton-i-ton, nabofarger, kontrastfarger og nyanselighet. Bak uttrykkene skjuler det seg noen grunnoppskrifter for fargesetting. Med dem har du et godt utgangspunkt for å finne din egen fargepalett.

Av Bjørg Owren/ifi.no

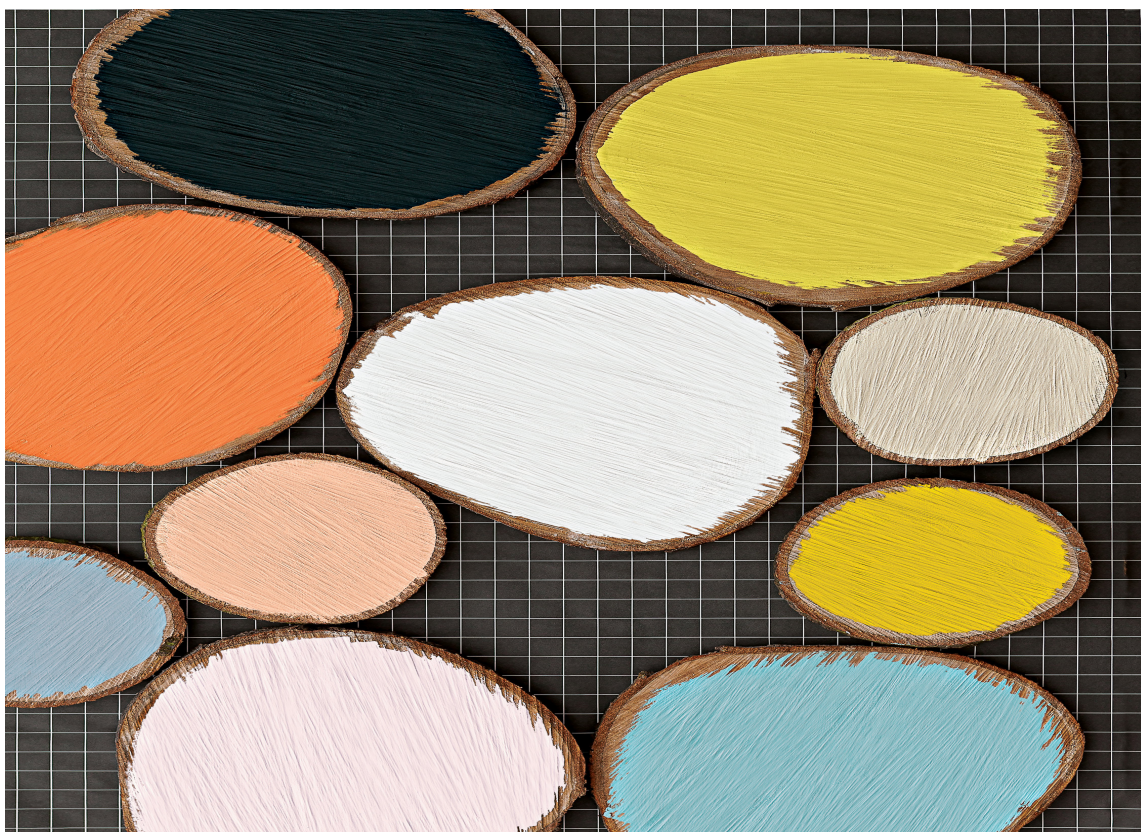

Når du skal velge farger til en vegg eller et møbel, er det ikke bare én farge det handler om, men et samspill mellom flere farger. Det handler om å finne farger og nyanser som klinger godt sammen. Hva det er, kan være høyst individuelt, men det finnes noen retningslinjer, som kan være til god hjelp.

”Fargenotene”

Tenk deg at farger er for øynene som musikk er for ørene; noen «kan» det og gjør det riktig uten videre. For oss som ikke tar melodien på gehør finnes det noter, et system som gjør det mulig å kommunisere og formidle musikk. Tilsvarende system finnes også i fargeverdenen.

Et ”notesystem” for farger er NCS-systemet – Natural Color System. Du har sikkert lagt merke til at det står en del bokstaver og tall på fargeprøver. Dette er en kode med informasjon om fargen som beskriver fargen helt nøyaktig. Sentralt i systemet er fargesirkelen og fargetriangelet. Det siste høres kanskje komplisert ut, men er du fortrolig med disse begrepene og hva de innebærer, så har du kommet langt.

Hva vi liker av farger er veldig individuelt. Men noen grunnleggende retningslinjer finnes. (Foto: Nordsjö)

Grunnoppskrifter

Hvis du har kunnskap om NCS-systemet med fargesirkelen og fargetriangler, og en forståelse for fargekoder og grunnoppskriftene, har du en startpakke til å bli en god fargesetter. Bruk litt tid på å utforske, og lek med de ulike oppskriftene. Og husk at det er med farger som med musikk; det handler om å øve.

Når folk spør oss om farger stiller vi motspørsmålet: Hva slags stemning/atmosfære ønsker du? Svaret gir en pekepinn på hvilken «grunnoppskrift» som er nyttig.

1. Ton-i-ton – rolig og raffinert

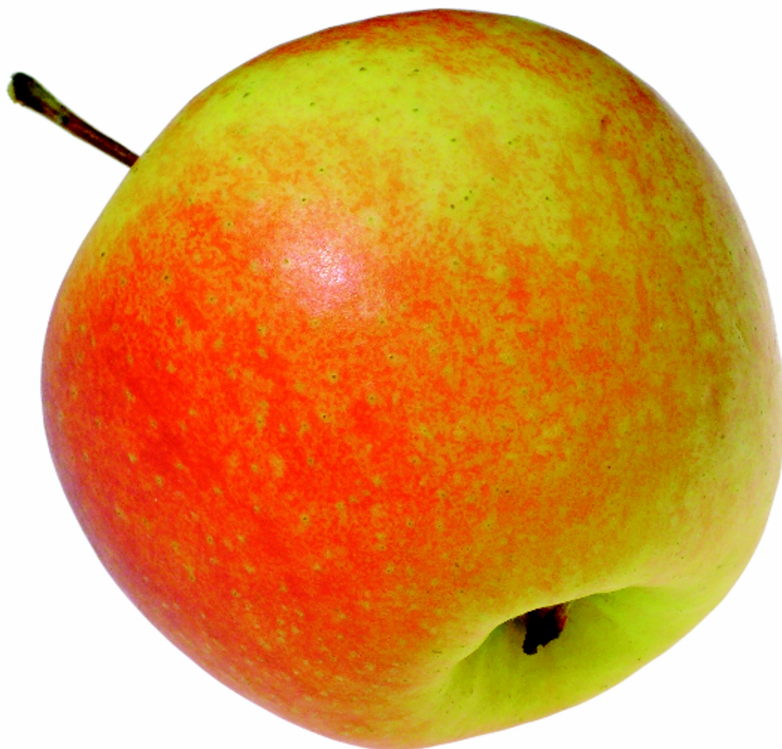
Dette er en oppskrift som tar utgangspunkt i én farge på fargesirkelen. Fargen varieres i et mangfold av nyanser, fra helt lyse til nesten sortaktige, og mellomtoner til de mest kulørsterke. Bland matte og blanke overflater, grove og fine strukturer, mønstrede og ensfargede flater. Dette er en sikker vinner og blir ikke kjedelig. Men husk variasjon! Samme farge og lik struktur på ulike flater blir monotont og kjedelig.

Ton-i-ton omkring oss: En kruttsterk espresso som tilsettes mer og mer melk gir ton-i-ton i brunt.

2. Nabofarger – vakker samklang

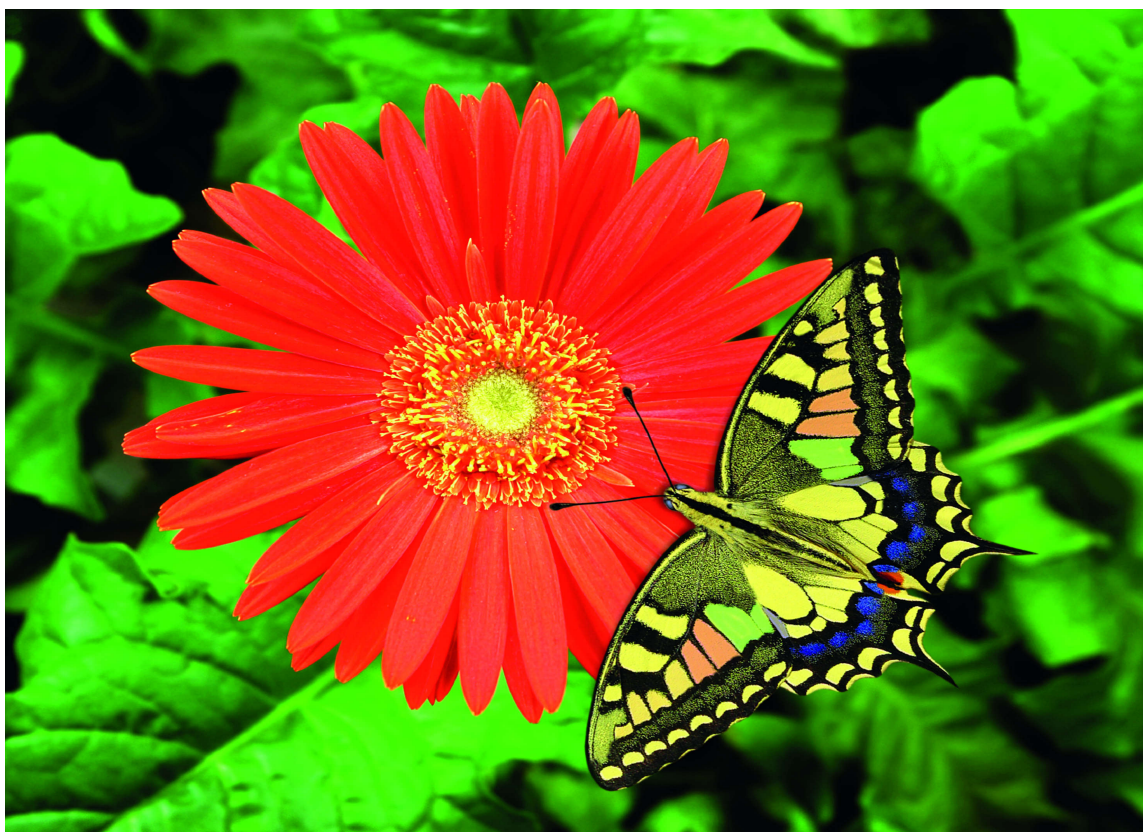
Ønsker du litt mer liv og variasjon kan nabofarger være riktig oppskrift. Velg farger som ligger nær hverandre på fargesirkelen – Jo nærmere dess roligere blir helheten. Med kulørsterke nabofarger får du et kraftfullt uttrykk, med mørke nyanser blir det mystisk og spennende, mens du med lyse nyanser får en lett og luftig palett.

Det er mange eksempler på nabofarger i naturen; et modent eple for eksempel, der fargene flyter umerkelig over i hverandre og danner myke mellomtoner.

3. Kontrastfarger – spennende motspillere

Her jobber vi med farger som ligger mot hverandre på fargesirkelen; grønt mot rødt, blått mot gult, oransje mot turkis, gulgrønt mot lilla. Dette er farger som forsterker hverandre. Tenker du at dette blir grelt og glorete? Nei, slett ikke, her er det også avgjørende hvor kulørsterke nyansene er og hvor mye du bruker av hver farge. La en av fargene være den som dominerer, og bruk kontrastfargen til å live opp på detaljer. En liten dristig detalj kan få hovedfargen til å stråle. Hvis du ønsker flere innslag av kontrastfargen blir resultatet best ved å bruke flere nyanser. Ikke fall for fristelsen til å velge «alle» pynteting og puter i samme nyanse.

Kontrastfarger rundt oss: Kontrastfargenes evne til å framheve hverandre og tiltrekke seg oppmerksomhet er nyttig, også for en blomst som trenger insekter for å bli bestøvet.

4. Nyanselike farger – harmoni og helhet

Hvis du ønsker å bruke mange farger, er hemmeligheten bak et fint resultat nyanselikkhet. Du velger farger fra hvor som helst på fargesirkelen, men det avgjørende er at du setter sammen farger fra samme område på fargetriangelet.

Vil du ha et interiør med masse energi og liv velger du farger fra den kulørsterke delen av triangelet. Ønsker du en rolig og mer nøytral palett velger du fra mellomtonene i midten av triangelet. Ønsker du det mørkt og litt huleaktig velger du fra den sortaktige delen av triangelet. Ønsker du en lys, lett og luftig palett velger du farger i den hviteste delen av triangelet. Dersom du blander lyse pasteller, jordfarger, ulike gråtoner og kulørsterke farger fra ulike steder på fargesirkelen vil det hele fort bli «skittent». Ingen er bedre enn naturen til å lage fargepalletter vi opplever harmoniske og behagelige – selv med de mest kulørsterke fargene; tenk bare på en bukett markblomster!

Nyanselike farger rundt oss: Gult, grønt, rødt og blått: en fargesterk og harmonisk bukett. Naturen velger riktige nyanser – helt naturlig.

Lær mer om farger:

Lær om: Fargesirkelen og fargetriangler

Lær om: NCS-systemet